T096 ATĐ 8 (09) Luận A Tỳ Đàm Tỳ Bà Sa Q48-Kiền Độ Tri-Tám Đạo

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄN A TYØ ÑAØM TYØ BAØ SA
QUYEÅN 48

Chöông 3: KIEÀN-ÑOÄ TRÍ

Phaåm 1: TAÙM ÑAÏO, Phaàn 3

Hoûi: Neáu thaønh töïu kieán, thì coù thaønh töïu Trí phaûi chaêng? Ñaùp: Ñuùng vaäy! Neáu thaønh töïu Trí, thì coù thaønh töïu kieán phaûi chaêng? Ñaùp: Ñuùng vaäy! Neáu thaønh töïu kieán, cuõng thaønh töïu tueä phaûi chaêng? Ñaùp: Ñuùng vaäy. Neáu thaønh töïu tueä, cuõng thaønh töïu kieán phaûi chaêng? Ñaùp: Ñuùng vaäy! Neáu thaønh töïu Trí, cuõng thaønh töïu tueä phaûi chaêng? Ñaùp: Ñuùng vaäy! Neáu thaønh töïu tueä, cuõng thaønh töïu Trí phaûi chaêng? Ñaùp: Ñuùng vaäy! Hoûi: Ai laø ngöôøi thaønh töïu kieán, Trí, tueä? Ñaùp: Taát caû chuùng sinh. Noùi chung laø taát caû chuùng sinh! Tuy nhieân, cuõng coù ít nhieàu ngöôøi döùt boû caên thieän, nghóa laø thaønh töïu kieán, Trí, tueä nôi ba coõi, laø choã döùt cuûa kieán ñaïo, trí tueä nhieãm oâ cuûa ba coõi do tu ñaïo döùt. Trí tueä voâ kyù khoâng aån moät leä thuoäc coõi Duïc. Ngöôøi khoâng döùt caên thieän: Neáu khoâng ñöôïc taâm thieän coõi Saéc thì seõ thaønh töïu kieán, Trí, tueä cuûa ba coõi do kieán ñaïo döùt, trí tueä mhieãm oâ cuûa ba coõi do tu ñaïo döùt. Kieán, Trí, tueä thieän leä thuoäc coõi Duïc. Trí tueä voâ kyù khoâng aån moät leä thuoäc coõi Duïc. Neáu ñaõ ñöôïc taâm thieän coõi Saéc, chöa lìa duïc coõi Duïc, thì thaønh töïu kieán, Trí, tueä cuûa ba coõi do kieán ñaïo döùt. Trí tueä nhieãm oââ nôi ba coõi do

tu ñaïo döùt. Kieán, Trí, tueä thieän coõi Duïc, coõi Saéc, trí tueä voâ kyù khoâng aån moät, leä thuoäc coõi Duïc, ñaõ lìa duïc coõi Duïc, neáu khoâng ñöôïc taâm thieän coõi Voâ saéc, seõ thaønh töïu kieán, Trí, tueä coõi Saéc, coõi Voâ saéc do kieán ñaïo döùt. Trí tueä nhieãm oâ do tu ñaïo döùt. Kieán, Trí, tueä thieän coõi Duïc, coõi Saéc. Trí tueä voâ kyù khoâng aån moät coõi Duïc, coõi Saéc, neáu ñöôïc taâm thieän coõi Voâ saéc, chöa lìa duïc coõi Saéc, thì thaønh töïu kieán, Trí, tueä, coõi Saéc, coõi Voâ saéc do kieán ñaïo döùt. Trí tueä nhieãm oâ do tu ñaïo döùt. Kieán, Trí, tueä cuûa ba coõi, trí

tueä voâ kyù khoâng aån moät coõi Duïc, coõi Saéc, Neáu ñaõ lìa duïc coõi Saéc, seõ thaønh töïu kieán, Trí, tueä coõi Voâ saéc do kieán ñaïo döùt, trí tueä nhieãm oâ do tu ñaïo döùt, thaønh töïu Kieán, Trí, tueä thieän cuûa ba coõi, trí tueä Voâ kyù khoâng aån moät coõi Duïc, coõi Saéc. Phaøm phu sinh coõi Saéc, khoâng ñöôïc taâm thieän coõi Voâ saéc, thì seõ thaønh töïu kieán, Trí, tueä coõi Saéc, coõi Voâ saéc, do kieán ñaïo döùt. Trí tueä nhieãm oâ do tu ñaïo döùt. Cuõng thaønh töïu kieán, Trí, tueä thieän thuoäc coõi Saéc. Trí tueä Voâ kyù khoâng aån moät coõi Duïc coõi Saéc. Neáu ñöôïc taâm thieän coõi Voâ saéc, chöa lìa duïc coõi Saéc, seõ thaønh töïu kieán Trí tueä coõi Saéc, coõi Voâ saéc, do kieán ñaïo döùt. Trí tueä nhieãm oâ do tu ñaïo döùt. Cuõng thaønh töïu Kieán, Trí, tueä thieän coõi Saéc, coõi Voâ saéc, Trí tueä Voâ kyù khoâng aån moät coõi Duïc, coõi Saéc. Ñaõ lìa duïc coõi Saéc, seõ thaønh töïu kieán, Trí, tueä coõi Voâ saéc do kieán ñaïo döùt. Trí tueä nhieãm oâ do tu ñaïo döùt. Cuõng thaønh töïu Kieán, Trí, tueä thieän coõi Saéc, coõi Voâ saéc, Trí tueä Voâ kyù khoâng aån moät coõi Duïc coõi Saéc. Phaøm phu sinh coõi Voâ saéc, taâm baùo khoâng hieän ôû tröôùc, thaønh töïu kieán, Trí, tueä thuoäc coõi Voâ saéc do kieán ñaïo döùt. Trí tueä nhieãm oââ do tu ñaïo döùt. Kieán, Trí, tueä thieän coõi Voâ saéc, neáu taâm baùo hieån baøy ôû tröôùc, seõ thaønh töïu kieán, Trí, tueä coõi Voâ saéc do kieán ñaïo döùt, Trí tueä nhieãm oâ do tu ñaïo döùt. Cuõng thaønh töïu Kieán, Trí, tueä thieän coõi Voâ saéc, Trí tueä Voâ kyù khoâng aån moät. Ñoù laø noùi ngöôøi phaøm phu. Ngöôøi Kieân tín, Kieân phaùp, neáu phaùp trí chöa sinh, seõ thaønh töïu kieán, Trí, tueä cuûa ba coõi do kieán ñaïo döùt. Trí tueä nhieãm oâ do tu ñaïo döùt. Cuõng thaønh töïu kieán, Trí, tueä thieän coõi Duïc, coõi Saéc, Trí tueä Voâ kyù khoâng aån moät coõi Duïc. Kieán Trí tueä voâ laäu, khoå phaùp trí ñaõ sinh, taäp trí chöa sinh, seõ thaønh töïu kieán, Trí, tueä cuûa ba coõi, choã döùt cuûa Taäp, dieät, ñaïo. Trí tueä nhieãm oâ do tu ñaïo döùt. Cuõng thaønh töïu kieán, Trí, tueä thieän coõi Duïc, coõi Saéc, Trí tueä Voâ kyù khoâng aån moät coõi Duïc. Kieán, Trí, tueä voâ laäu, cho ñeán dieät trí ñaõ sinh, ñaïo trí chöa sinh, seõ thaønh töïu kieán, Trí, tueä cuûa ba coõi, choã döùt cuûa kieán ñaïo, Trí tueä nhieãm oââ do tu ñaïo döùt. Cuõng thaønh töïu kieán, Trí,

SOÁ 1546 - LUAÄN A TYØ ÑAØM TYØ BAØ SA - Quyeån 48 210

tueä thieän coõi Duïc, coõi Saéc, Trí tueä Voâ kyù khoâng aån moät coõi Duïc. Kieán, Trí, tueä voâ laäu nôi Tu-ñaø-hoaøn, Tö-ñaø-haøm thaønh töïu Trí tueä nhieãm oâ nôi ba coõi, do tu ñaïo döùt. Cuõng thaønh töïu kieán, Trí, tueä thieän coõi Duïc, coõi Saéc, Trí tueä Voâ kyù khoâng aån moät coõi Duïc, coõi Saéc. Kieán, Trí, tueä voâ laäu, sinh A-na-haøm coõi Duïc, neáu khoâng ñöôïc taâm thieän coõi Voâ saéc, seõ thaønh töïu trí tueä nhieãm oâ nôi coõi Saéc, coõi Voâ saéc, do tu ñaïo döùt. Cuõng thaønh töïu kieán, Trí, tueä thieän coõi Duïc, coõi Saéc, Trí tueä Voâ kyù khoâng aån moät coõi Duïc, coõi Saéc. Kieán Trí tueä voâ laäu, neáu ñaõ ñöôïc taâm thieän coõi Voâ saéc, nhöng chöa lìa duïc coõi Saéc, thì seõ thaønh töïu Trí tueä nhieãm oâ, coõi Saéc, coõi Voâ saéc do tu ñaïo döùt. Cuõng thaønh töïu Kieán, Trí, tueä thieän cuûa ba coõi. Trí tueä Voâ kyù khoâng aån moät coõi Duïc, coõi Saéc. Kieán, Trí, tueä voâ laäu, ñaõ lìa duïc coõi Saéc, seõ thaønh töïu Trí tueä nhieãm oââ coõi Voâ saéc, do tu ñaïo döùt. Cuõng thaønh töïu Kieán, Trí, tueä thieän cuûa ba coõi, trí tueä Voâ kyù khoâng aån moät coõi Duïc coõi

Saéc. Kieán, Trí, tueä voâ laäu, sinh A-na-haøm coõi Saéc, neáu khoâng ñöôïc taâm thieän coõi Voâ saéc, seõ thaønh töïu Trí tueä nhieãm oâ coõi Saéc, coõi Voâ saéc, do tu ñaïo döùt. Cuõng thaønh töïu kieán, Trí, tueä thieän coõi Saéc, Trí tueä Voâ kyù khoâng aån moät coõi Duïc, coõi Saéc. Kieán Trí tueä voâ laäu, neáu ñöôïc taâm thieän coõi Voâ saéc, chöa lìa duïc coõi Saéc, seõ thaønh töïu Trí tueä nhieãm oâ coõi Saéc, coõi Voâ saéc, do tu ñaïo döùt. Kieán, Trí, tueä thieän laø coõi Saéc, coõi Voâ saéc, Trí tueä Voâ kyù khoâng aån moät coõi Duïc, coõi Saéc. Kieán Trí tueä voâ laäu ñaõ lìa duïc coõi Saéc, seõ thaønh töïu Trí tueä nhieãm oâ coõi Voâ saéc, do tu ñaïo döùt. Cuõng thaønh töïu kieán, Trí, tueä thieän coõi Saéc, coõi Voâ saéc, Trí tueä Voâ kyù khoâng aån moät coõi Duïc, coõi Saéc. Kieán, Trí, tueä voâ laäu, sinh A-la-haùn coõi Saéc, thaønh töïu kieán, Trí tueä thieän coõi Saéc, coõi Voâ saéc, Trí tueä Voâ kyù khoâng aån moät coõi Duïc, coõi Saéc. Kieán, Trí, tueä voâ laäu, sinh A-na-haøm coõi Voâ saéc, taâm baùo khoâng hieän ôû tröôùc, seõ thaønh töïu Trí tueä nhieãm oâ coõi Voâ saéc, do tu ñaïo döùt. kieán, Trí, tueä thieän, kieán Trí, tueä voâ laäu, neáu taâm baùo hieän ôû tröôùc, thì seõ thaønh töïu Trí tueä Voâ kyù khoâng aån moät. Ngoaøi ra, nhö tröôùc ñaõ noùi. A-la-haùn sinh coõi Voâ saéc, taâm baùo khoâng hieän ôû tröôùc, seõ thaønh töïu kieán, Trí, tueä thieän coõi Voâ saéc, vaø kieán Trí, tueä voâ laäu. Neáu taâm baùo hieän ôû tröôùc, thì seõ thaønh töui Trí, tueä, voâ kyù khoâng aån moät. Ngoaøi ra nhö tröôùc ñaõ noùi. Neáu kieán ñaõ döùt, thì Trí kia döùt phaûi chaêng? Ñaùp: Ñuùng theá!

Neáu Trí ñaõ döùt, thì kieán kia döùt phaûi chaêng? Ñaùp: Ñuùng theá! Neáu kieán ñaõ döùt, thì tueä kia döùt phaûi chaêng? Ñaùp: Ñuùng theá! Neáu tueä ñaõ döùt, thì kieán kia döùt phaûi chaêng? Ñaùp: Ñuùng vaäy! Neáu Trí ñaõ döùt thì tueä kia döùt phaûi chaêng? Ñaùp: Ñuùng vaäy! Neáu tueä ñaõ döùt thì Trí kia döùt phaûi chaêng? Ñuùng vaäy! Ai döùt kieán Trí, tueä? Ñaùp: Laø A-la-haùn. Phaàn döùt, khaùc coù nhieàu, coù ít. A-na-haøm ñaõ lìa duïc cuûa Voâ sôû höõu xöù, döùt kieán, Trí, tueä, laø choã döùt cuûa tu ñaïo nôi taùm ñòa, choã döùt cuûa Kieán ñaïo nôi ba coõi, cho ñeán A-na-haøm chöa lìa duïc cuûa sô Thieàn, döùt kieán, Trí, tueä, choã döùt cuûa tu ñaïo nôi coõi Duïc, choã döùt cuûa kieán ñaïo nôi ba coõi. Tu-ñaø-hoaøn, Tö-ñaø-haøm, döùt kieán, Trí, tueä, choã döùt cuûa kieán ñaïo nôi ba coõi. Ngöôøi Kieân tín, Kieân phaùp, khoå trí ñaõ sinh, taäp trí chöa sinh, döùt kieán, Trí, tueä, choã döùt cuûa kieán khoå nôi ba coõi, cho ñeán dieät trí ñaõ sinh, ñaïo trí chöa sinh, döùt kieán, Trí, tueä, choã döùt cuûa kieán khoå Taäp Dieät nôi ba coõi. Ngöôøi phaøm phu, lìa duïc cuûa Voâ sôû höõu xöù, lìa kieán, Trí, tueä, choã döùt cuûa kieán ñaïo, tu ñaïo nôi taùm ñòa, cho ñeán ngöôøi phaøm phu lìa duïc coõi Duïc, döùt kieán, Trí, tueä, choã döùt cuûa kieán ñaïo, cuûa tu ñaïo nôi moät ñòa. Caùc chaùnh kieán laø traïch phaùp giaùc chi chaêng? Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Luaän tröôùc laø caên baûn ñeå taïo ra luaän naày. Luaän tröôùc noùi raèng: Theá naøo laø kieán? Sao laø Trí? Theá naøo laø tueä? Nhöng khoâng noùi raèng: Coù phaûi caùc chaùnh kieán laø traïch phaùp giaùc chi khoâng? Nhöõng gì thuyeát tröôùc ñaõ noùi laø caên baûn ñeå soaïn luaän naày. ÔÛ ñaây, nay muoán noùi roäng, neân soaïn luaän naày. Trong A-tyø-ñaøm naày coù

töôùng quyeát ñònh: Neáu sau chi giaùc, noùi chi ñaïo thì neân bieát, chi ñaïo laø hoaøn toaøn voâ laäu. Neáu sau chi ñaïo, noùi chi giaùc thì neân bieát chi ñaïo laø höõu laäu, voâ laäu. ÔÛ ñaây, sau chi ñaïo, noùi chi giaùc, neân bieát chi ñaïo laø höõu laäu, voâ laäu. Hoaëc coù chaùnh kieán, chaúng phaûi traïch phaùp giaùc chi, cho ñeán noùi roäng thaønh boán tröôøng hôïp: 1. Laø chaùnh kieán, chaúng phaûi traïch phaùp giaùc chi, nghóa laø chaùnh kieán theá tuïc. Vì sao? Vì chi giaùc hoaøn toaøn laø voâ laäu.

2. Laø traïch phaùp giaùc chi, chaúng phaûi chaùnh kieán, ñoù laø taän trí, trí voâ sinh. Vì sao? Vì chi giaùc kia voâ töôùng cuûa kieán. 3. Laø chaùnh kieán, cuõng laø traïch phaùp giaùc chi, nghóa laø tröø taän trí, trí voâ sinh, laø caùc tueä voâ laäu khaùc. Caùc tueä voâ laäu aáy laø gì? Ñoù laø caùc Nhaãn trong kieán ñaïo, laø taùm trí cuûa Höõu hoïc vaø chaùnh kieán Voâ hoïc. Vì sao? Vì trí, kieán ñoù coù töôùng cuûa kieán, töôùng cuûa giaùc chi. 4. Chaúng phaûi chaùnh kieán, chaúng phaûi traïch phaùp giaùc chi, laø tröø ngaàn aáy vieäc treân. Neáu phaùp ñaõ laäp, danh ñaõ xöng neâu, thì taïo ra caùc tröôøng hôïp thöù nhaát, thöù hai, thöù ba. Phaùp chöa laäp, danh chöa xöng noùi, thì seõ taïo ra tröôøng hôïp thöù tö. Tröôøng hôïp ñoù laø gì? Laø haønh aám, taïo ra boán tröôøng hôïp naày. Tueä thieän cuûa ñòa yù thöùc coù höõu laäu, voâ laäu: laø taïo ra ba tröôøng hôïp tröôùc. Ngoaøi ra, coù haønh aám töông öng, baát töông öng, taïo ra tröôøng hôïp thöù tö. Ngoaøi ra, coù boán aám vaø phaùp voâ vi, cuõng taïo ra tröôøng hôïp thöù tö, ñoù goïi laø tröø ngaàn aáy vieäc treân. Caùc chaùnh trí laø traïch phaùp giaùc chi chaêng? Ñaùp: Coù khi chaùnh trí, chaúng phaûi traïch phaùp giaùc chi, cho ñeán noùi roäng thaønh boán tröôøng hôïp: 1. Laø chaùnh trí, chaúng phaûi traïch phaùp giaùc chi, nghóa laø chaùnh trí cuûa theá tuïc. Vì sao? Vì chaùnh trí kia voâ töôùng cuûa giaùc chi. 2. Laø traïch phaùp giaùc chi, chaúng phaûi chaùnh trí, nghóa laø taùm nhaãn trong kieán ñaïo. Vì sao? Vì Nhaãn kia voâ töôùng cuûa trí. 3. Laø chaùnh trí, cuõng laø traïch phaùp giaùc chi, nghóa laø tröø caùc nhaãn trong kieán ñaïo, coøn laïi laø caùc tueä voâ laäu khaùc. Tueä voâ laäu khaùc aáy laø gì? Laø taùm trí cuûa Höõu hoïc, Voâ hoïc. Vì sao? Vì tueä voâ laäu ñoù coù töôùng cuûa Trí, töôùng cuûa giaùc chi. 4. Khoâng phaûi chaùnh trí, cuõng chaúng phaûi traïch phaùp giaùc chi, nghóa laø tröø ngaàn aáy vieäc treân, nhö tröôùc ñaõ noùi. Khaùc ôû ñaây, laø ñeàu noùi ñòa yù cuûa taát caû tueä thieän vaø höõu laäu, voâ laäu cuûa ñòa naêm thöùc. Hoûi: Vì sao khoâng hoûi veà chi giaùc khaùc? Ñaùp: Cuõng neân hoûi raèng: Neáu chaùnh phöông tieän laø tinh tieán giaùc chi? Ñaùp: Neáu laø tinh tieán giaùc chi thì cuõng laø chaùnh phöông tieän. Coù khi naøo chaùnh phöông tieän chaúng phaûi tinh tieán giaùc chi hay khoâng? Ñaùp: Coù, laø chaùnh phöông tieän cuûa theá tuïc. Giaùc chi, ñaïo chi leõ ra cuõng hoûi nhö theá maø khoâng hoûi laø coù yù gì? Ñaùp: Neân bieát ñoù laø thuyeát chöa troïn veïn. Laïi nöõa, thæ chung ñaõ noùi ôû ñaây thì thæ laø chaùnh kieán, chung laø

chaùnh trí. Nhö khi môùi nhaäp, phöông tieän luùc xuaát, roát raùo cuõng gioáng nhö theá. Laïi nöõa, neáu taïo ra ñaày ñuû nghóa cuûa boán tröôøng hôïp, thì noùi. Neáu chæ thuaän vôùi tröôøng hôïp sau, thì trong ñaây khoâng noùi. Laïi nöõa, ñaây laø Kieàn-ñoä Trí. Neáu phaùp laø taùnh cuûa kieán, trí, tueä thì trong ñaây seõ phaân bieät roäng. Luùc nieäm giaùc chi hieän ôû tröôùc, coù bao nhieâu giaùc chi, ñaïo chi hieän ôû tröôùc? Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Coù thuyeát cho laø: Luùc phaùp sinh, laø theo thöù lôùp sinh, chaúng phaûi cuøng luùc. Nhö Toân giaû Phaät-ñaø-ñeà-baø cuûa Phaùi Thí duï giaû noùi raèng: Khi phaùp sinh laø theo thöù lôùp, khoâng sinh cuøng luùc. Gioáng nhö nhieàu baïn cuøng ñi qua ngoõ heïp, moät ñi ra, moät ñi vaøo, khoâng ñöôïc caû hai ngöôøi chen qua cuøng luùc, huoáng chi laø nhieàu ngöôøi! Cuõng theá, phaùp höõu vi vôùi moãi phaùp ñeàu töø töôùng sinh maø sinh. Coù theá löïc naøo, coù theå sinh cuøng luùc chaêng? Hoûi: Vì sao vò kia noùi lôøi naày? Ñaùp: Vì vò kia ñaõ döïa vaøo Kinh Phaät. Nhö Kinh Phaät noùi: Neáu taâm yeáu keùm, thì tu ba giaùc chi, töùc laø chaúng phaûi luùc ñoù laø giaùc chi khinh an, ñònh, xaû. Luùc naày neân tu ba giaùc chi, ñoù laø giaùc chi traïch phaùp, tinh tieán, hyû. Neáu ngöôøi vôùi taâm traïo cöû, maø tu ba giaùc chi, töùc laø chaúng phaûi luùc, ñoù laø giaùc chi traïch phaùp, tinh tieán, hyû. Laø luùc neân tu ba giaùc chi, laø giaùc chi khinh an, ñònh, xaû. Neáu Kinh Phaät noùi: Ba giaùc chi laø thôøi, ba giaùc chi laø chaúng phaûi thôøi, neân bieát thôøi gian phaùp sinh laø theo thöù lôùp sinh, chöù chaúng phaûi sinh cuøng luùc. Laïi daãn Kinh khaùc: Nhö Toân giaû Xaù-lôïi-phaát noùi raèng: Caùc Tröôûng giaø neân bieát! Toâi ñaõ ñöôïc baûy giaùc chi, tuøy yù töï taïi. Buoåi saùng toâi muoán döøng laïi giaùc chi nhö vaäy, laø tuøy yù ñöôïc döøng laïi. Buoåi tröa, buoåi chieàu toâi muoán truï giaùc chi naøo thì tuøy yù ñöôïc truï. Do hai Kinh aáy noùi: Bieát khi phaùp sinh laø theo thöù lôùp sinh, chaúng phaûi sinh cuøng luùc! Vì muoán ngaên yù cuûa ngöôøi noùi nhö theá, cuõng ñeå noùi sinh cuøng luùc. Hoûi: Neáu phaùp sinh cuøng luùc, chöù chaúng phaûi theo thöù lôùp sinh, thì Kinh Phaät noùi, laøm sao hieåu ñöôïc? Nhö noùi: Tu ba giaùc chi laø luùc tu ba giaùc chi khaùc laø chaúng phaûi luùc? Ñaùp: Kinh naày noùi: Khi phaùp sinh, laø sinh cuøng luùc, chaúng phaûi khoâng cuøng luùc! Vì sao? Vì neáu trong taâm coù hai, coù ba giaùc chi, taát

nhieân laø ñaõ thì roõ raøng phaùp sinh cuøng luùc, chaúng phaûi theo thöù lôùp. Hoûi: Phaùp giuùp ñaïo naày tuøy theo ñòa kia, ngöôøi tu khoâng coù giaûm ít, vì sao laïi noùi laø tu ba chi giaùc laø luùc tu ba giaùc chi khaùc chaúng phaûi luùc? Ñaùp: Vì chi giaùc coù hai phaàn: 1. Phaàn ñònh. 2. Phaàn tueä. Neáu chi giaùc cuûa phaàn ñònh khi hieän ôû tröôùc, thì seõ tu ba giaùc chi cuûa phaàn tueä, töùc laø chaúng phaûi luùc. Vì sao? Vì theá duïng veà nghieâng nhieàu phaàn Ñònh, neân ngay luùc aáy phaûi tu ba giaùc chi traùi vôùi treân. Noùi veà phaàn tueä cuõng gioáng nhö theá. Laïi nöõa, hoaëc ñònh höõu vi nhaäp ñaïo Thaùnh, hoaëc tueä höõu vi nhaäp ñaïo Thaùnh. Neáu laø ñònh nhaäp Thaùnh ñaïo, thì seõ tu ba giaùc chi cuûa phaàn ñònh, laø phaûi luùc, coøn tu ba giaùc chi cuûa phaàn tueä laø chaúng phaûi luùc. Neáu ngöôøi vì tueä nhaäp ñaïo Thaùnh thì seõ tu ba giaùc chi cuûa phaàn tueä laø phaûi

luùc, coøn tu ba giaùc chi cuûa phaàn ñònh laø chaúng phaûi luùc. Neáu vaäy thì Kinh do Toân giaû Xaù-lôïi-phaát ñaõ noùi laøm sao hieåu ñöôïc? Ñaùp: Toân giaû Xaù-lôïi-phaát ñaõ bieát moät caùch töôøng taän veà töôùng cuûa thaân taâm mình khi xuaát ñònh, nhaäp ñònh, cho neân neáu muoán duøng thôøi gian saùng sôùm ñeå nhaäp giaùc chi nhö theá, thì lieàn ñöôïc tuøy yù töï taïi, neáu muoán choïn thôøi gian giöõa tröa hoaëc chieàu cuõng gioáng nhö theá, cho neân môùi noùi nhö vaäy. Laïi nöõa, Kinh naày noùi giaùc chi cuûa ba ñòa: ñoù laø ñòa coù giaùc, coù quaùn, ñòa khoâng giaùc, coù quaùn, ñòa khoâng coù giaùc, khoâng coù quaùn. Neáu muoán duøng thôøi gian saùng sôùm trong ngaøy ñeå nhaäp giaùc chi cuûa ñòa coù giaùc, coù quaùn, hoaëc duøng thôøi gian giöõa ngaøy ñeå nhaäp giaùc chi cuûa ñòa khoâng giaùc, coù quaùn, hay duøng sau giôø ngoï ñeå nhaäp giaùc chi cuûa ñòa khoâng giaùc, khoâng quaùn, ñeàu ñöôïc tuøy yù neân noùi nhö vaäy. Laïi nöõa, ba caên noùi trong aáy ñi chung vôùi giaùc chi, ñoù laø laïc caên, hyû caên vaø xaû caên. Neáu muoán duøng thôøi gian ñaàu trong ngaøy ñeå nhaäp laïc caên ñi chung vôùi giaùc chi, hoaëc duøng buoåi tröa ñeå nhaäp hyû caên ñi chung giaùc chi, hay söû duïng phaàn thôøi gian xeá chieàu ñeå nhaäp xaû caên ñi chung giaùc chi thì ñeàu ñöôïc tuøy yù, cho neân noùi nhö theá. Khoâng, voâ töôùng, voâ nguyeän ñeàu coù taän trí, trí voâ sinh, chaùnh kieán Voâ hoïc, ñeàu coù giaùc chi, cuõng noùi gioáng nhö theá. Phaùi Thí duï giaû noùi raèng: ÔÛ ñaây noùi giaùc chi cuûa baûy ñòa laø giaùc chi cuûa boán thieàn caên baûn vaø ba ñònh Voâ saéc. Trong baûy ñòa naày, neáu

muoán duøng phaàn thôøi gian ñaàu trong ngaøy, ñeå nhaäp giaùc chi cuûa ñòa Sô thieàn, cho ñeán nhaäp giaùc chi cuûa ñòa voâ sôû höõu xöù, duøng phaàn thôøi gian tröa, hoaëc xeá chieàu ñeå nhaäp giaùc chi cuûa ñòa Sô thieàn, cho ñeán nhaäp giaùc chi cuûa ñòa voâ sôû höõu xöù ñeàu ñöôïc tuøy yù, cho neân môùi noùi nhö theá. Laïi coù ngöôøi noùi: Sôû dó soaïn luaän naày laø vì: Coù ngöôøi noùi: Trong caùc thieàn beân coù hyû, khoâng coù giôùi. Hoaëc noùi ôû ñòa treân coù chaùnh giaùc, hoaëc noùi trong ñòa Voâ saéc coù giôùi. Vì ngaên döùt yù cuûa ngöôøi noùi nhö theá, neân soaïn luaän naày. Nieäm giaùc chi luùc hieän hieàn coù bao nhieâu giaùc chi, ñaïo chi ôû tröôùc? Ñaùp: Neáu döïa vaøo thieàn Vò chí coù giaùc, coù quaùn, luùc nieäm giaùc chi cuûa hoïc ñaõ hieän tieàn, thì saùu giaùc chi, taùm ñaïo chi seõ hieän ôû tröôùc, saùu giaùc chi Voâ hoïc, chín ñaïo chi seõ hieän ôû tröôùc, duøng thuyeát naày ñeå ngaên yù cuûa nhöõng ngöôøi noùi trong caùc thieàn bieân coù hyû, khoâng coù giôùi. Hoûi: Nhö ñònh cuûa thieàn Vò chí laø coù giaùc, coù quaùn, vì sao laïi noùi raèng: döïa vaøo thieàn Vò chí coù giaùc, coù quaùn phaûi khoâng? Ñaùp: Leõ ra noùi raèng: Neáu döïa vaøo ñònh cuûa thieàn Vò chí, neân noùi coù giaùc, coù quaùn, maø noùi nhö theá laø coù yù gì? Ñaùp: Vì muoán cho ngöôøi nghi ngôø ñöôïc quyeát ñònh, nhö Kieàn-ñoä Boán Ñaïi noùi: Caùc bieân cuûa ñòa treân cuõng noùi laø Vò chí. Hoaëc coù ngöôøi, nghe noùi thieàn Vò chí, roài noùi laø Vò chí cuûa ñòa treân. Neáu noùi coù giaùc, coù quaùn thì neân bieát phaûi laø Vò chí cuûa Sô thieàn. Neáu döïa vaøo Sô thieàn, thì hoïc nieäm giaùc chi seõ hieän ôû tröôùc, baûy giaùc chi, taùm ñaïo chi hieän ôû tröôùc, baûy giaùc chi, chín ñaïo chi cuûa Voâ hoïc hieän ôû tröôùc. Neáu

döïa vaøo thieàn trung gian, thì khi hoïc nieäm giaùc chi hieän ôû tröôùc, saùu giaùc chi, baûy ñaïo chi ñeàu hieän ôû tröôùc, saùu giaùc chi, taùm ñaïo chi cuûa Voâ hoïc hieän ôû tröôùc. Neáu noùi nhö theá thì seõ ngaên döùt yù cho laø ôû ñòa treân coù chaùnh giaùc. Nhö thieàn trung gian, ñeä tam, ñeä Töù thieàn cuõng gioáng nhö theá. Neáu döïa vaøo ñeä Nhò thieàn thì hoïc nieäm giaùc chi hieän ôû tröôùc, baûy giaùc chi, baûy ñaïo chi seõ hieän ôû tröôùc. Baûy giaùc chi, taùm ñaïo chi cuûa Voâ hoïc hieän ôû tröôùc. Neáu döïa vaøo ñònh coõi Voâ saéc, luùc hoïc nieäm giaùc chi hieän ôû tröôùc, thì saùu giaùc chi, boán ñaïo chi seõ hieän ôû tröôùc, saùu giaùc chi, naêm ñaïo chi cuûa Voâ hoïc cuõng hieän ôû tröôùc. Neáu noùi nhö theá thì seõ ngaên yù cuûa ngöôøi cho laø ôû coõi Voâ saéc coù giôùi. Caùc giaùc chi, ñaïo chi ñaõ ñöôïc trong taát caû taâm voâ laäu, taát caû ñòa, cuõng noùi nhö nieäm giaùc chi. Theá laø sao? Nghóa laø luùc giaùc chi traïch phaùp, tinh tieán, yû (khinh an), ñònh, xaû, chaùnh kieán, chaùnh phöông tieän,

chaùnh nieäm, chaùnh ñònh, hyû giaùc chi ñeàu hieän ôû tröôùc, thì seõ coù bao nhieâu giaùc chi, ñaïo chi hieän ôû tröôùc? Ñaùp: Neáu döïa vaøo Sô thieàn, luùc giaùc chi hyû hoïc ñaõ hieän ôû tröôùc thì baûy giaùc chi, taùm ñaïo chi ñaõ hieän ôû tröôùc, baûy giaùc chi chín ñaïo chi cuûa Voâ hoïc hieän ôû tröôùc. Neáu döïa vaøo ñeä Nhò thieàn, luùc giaùc chi cuûa hyû hoïc ñaõ hieän ôû tröôùc thì baûy giaùc chi, baûy ñaïo chi seõ hieän ôû tröôùc, baûy giaùc chi, taùm ñaïo chi cuûa Voâ hoïc seõ hieän ôû tröôùc. Khi chaùnh giaùc chi hieän ôû tröôùc, coù bao nhieâu giaùc chi, ñaïo chi hieän ôû tröôùc? Ñaùp: Neáu döïa vaøo thieàn Vò chí, khi hoïc chaùnh giaùc hieän ôû tröôùc, thì saùu giaùc chi, taùm ñaïo chi seõ hieän ôû tröôùc, saùu giaùc chi, chín ñaïo chi cuûa Voâ hoïc seõ hieän ôû tröôùc. Neáu döïa vaøo Sô thieàn, vaøo luùc hoïc chaùnh giaùc ñaõ hieän ôû tröôùc, thì baûy giaùc chi, taùm ñaïo chi seõ hieän ôû tröôùc, baûy giaùc chi chín ñaïo chi cuûa Voâ hoïc seõ hieän ôû tröôùc. Hoûi: Vì sao trong caùc beân khoâng coù hyû? Ñaùp: Vì caùc bieân ñaõ lìa duïc, chöa lìa duïc ñeàu coù theå khôûi hieän ôû tröôùc, neân khoâng theå sinh hyû. Nhö ngöôøi khi ñaõ bò troùi buoäc nhieàu choã, coù choã côûi troùi, coù choã khoâng côûi troùi, do ñoù, khoâng theå sinh hyû. Trong caùc beân kia cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Vì sao ñòa treân khoâng coù chaùnh giaùc? Ñaùp: Vì ñòa aáy chaúng phaûi ruoäng phöôùc, chaúng phaûi ñoà ñöïng cho ñeán noùi roäng. Laïi nöõa, vì tröø chaùnh giaùc, neân mong caàu Ñòa treân. Neáu ôû ñòa treân coù giaùc thì ñòa döôùi seõ khoâng taïo ra phöông tieän ñeå mong caàu ñòa treân! Neáu coù phaùp ñòa döôùi, thì cuõng coù phaùp ñòa treân, töùc laø khoâng coù dieät theo thöù lôùp. Neáu khoâng dieät theo thöù lôùp, thì seõ khoâng coù dieät roát raùo. Vì sao? Vì dieät theo thöù lôùp neân coù theå dieät ñeán roát raùo! Neáu khoâng coù dieät roát raùo thì seõ khoâng coù giaûi thoaùt. Laïi nöõa, neáu coù lónh vöïc cuûa thaân nghieäp, khaåu nghieäp thì seõ coù chaùnh giaùc, vì ñòa treân khoâng coù thaân nghieäp, khaåu nghieäp, neân khoâng coù chaùnh giaùc. Hoûi: Vì sao coõi Voâ saéc khoâng coù giôùi? Ñaùp: Vì khoâng coù ruoäng phöôùc, khoâng coù ñoà ñöïng cho ñeán noùi roäng. Laïi nöõa, vì loaïi tröø giôùi, neân caàu coõi Voâ saéc. Neáu ôû coõi Voâ saéc coù giôùi thì chuùng sinh ôû ñòa döôùi seõ khoâng taïo ra

phöông tieän ñeå caàu coõi Voâ saéc!

SOÁ 1546 - LUAÄN A TYØ ÑAØM TYØ BAØ SA - Quyeån 48 217

Neáu phaùp ñaõ coù ôû ñòa döôùi, thì cuõng coù ôû ñòa treân, töùc laø khoâng coù dieät theo thöù lôùp. Neáu ñaõ khoâng coù dieät theo thöù lôùp thì seõ khoâng coù dieät roát raùo. Vì sao? Vì dieät theo thöù lôùp coù theå dieät ñeán roát raùo. Neáu khoâng coù dieät roát raùo thì seõ khoâng coù giaûi thoaùt. Laïi nöõa, giôùi laø phaàn ít cuûa saéc. Trong coõi Voâ saéc khoâng coù giôùi, saéc laø do boán ñaïi taïo ra, ôû coõi Voâ saéc khoâng coù boán ñaïi! Hoûi: Khoâng coù boán ñaïi voâ laäu, laøm sao coù giôùi voâ laäu? Ñaùp: Vì giôùi voâ laäu khoâng do söùc cuûa boán ñaïi, neân laø voâ laäu. Vì söùc cuûa taâm cho neân voâ laäu. Laïi nöõa, giôùi ñoái trò giôùi aùc, maø coõi Voâ saéc khoâng coù giôùi aùc, neân khoâng coù giôùi. Vì sao? Vì giôùi aùc chæ ôû coõi Duïc. Coõi Duïc ñoái vôùi coõi Voâ saéc coù söï xa caùch do boán vieäc xa: 1. Do choã nöông döïa xa. 2. Do nhöõng vieäc ñaõ laøm xa. 3. Do choã duyeân xa. 4. Do ñoái trò xa. Ba möôi baûy phaùp giuùp ñaïo laø: Boán nieäm xöù, boán chaùnh döùt, boán nhö yùù tuùc, naêm caên, naêm löïc, baûy giaùc chi, taùm ñaïo chi. Ñöùc Phaät noùi phaùp giuùp ñaïo khoâng coù ba möôi baûy giaùc chi laø phaùp giuùp ñaïo. Laøm sao bieát nhö theá? Vì kinh noùi: Coù moät Tyø-kheo ñeán choã Phaät, ñeán nôi ñaàu maët leã döôùi chaân Phaät roài ñöùng qua moät phía, baïch raèng: Baïch Theá toân! giaùc chi maø Phaät noùi, vì sao goïi laø giaùc chi? Phaät baûo Tyø- kheo: baûy phaùp trôï ñaïo, naày goïi laø giaùc chi, ñoù laø nieäm giaùc chi, traïch phaùp giaùc chi, tinh tieán giaùc chi, hyû giaùc chi, khinh an giaùc chi, ñònh giaùc chi vaø xaû giaùc chi. Do vieäc naày, neân bieát giaùc chi laø phaùp giuùp ñaïo. Hoûi: Phaùp giuùp ñaïo coù ba möôi baûy. Vì sao Ñöùc Theá toân noùi baûy giaùc chi laø phaùp giuùp ñaïo? Ñaùp: Tuøy theo caâu hoûi cuûa Tyø-kheo kia maø Ñöùc Phaät noùi baûy giaùc chi laø phaùp giuùp ñaïo! neáu Tyø-kheo kia hoûi veà boán nieäm xöù thì Phaät cuõng noùi boán nieäm xöù laø phaùp trôï ñaïo. Laïi nöõa, kinh kia nhaát möïc noùi phaùp giuùp ñaïo voâ laäu. Phaùp khaùc thì khoâng nhaát ñònh! Nhö nieäm xöù coù hai thöù: höõu laäu vaø voâ laäu, cho ñeán ñaïo chi cuõng coù höõu laäu vaø voâ laäu. Laïi coù ngöôøi noùi: Phaät noùi ba möôi baûy phaùp giuùp ñaïo. Vì traûi qua thôøi gian laâu, neân queân maát. Nhö Ñaø-La-Ñaït-Ña noùi: Phaùp giuùp ñaïo neân noùi moät chi cho ñeán ba möôi baûy chi, nhö ba möôi baûy phaùp giuùp ñaïo. Trong Kinh Phuû Kha Duï cuõng noùi: Ba möôi baûy phaùp giuùp ñaïo voâ

SOÁ 1546 - LUAÄN A TYØ ÑAØM TYØ BAØ SA - Quyeån 48 218

laäu. Neáu nhaän laáy söï tu ñaïo quyeát ñònh, thì coù baûy giaùc chi. Neáu nhaän laáy khoâng quyeát ñònh, thì coù chuûng loaïi cuûa saùu chi. Vì sao? Vì nieäm xöù coù hai thöù: Hoaëc höõu laäu, hoaëc voâ laäu, cho ñeán ñaïo chi cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Danh cuûa phaùp giuùp ñaïo coù ba möôi baûy, Theå coù bao nhieâu thöù? Ñaùp: Phaùp giuùp ñaïo, danh coù ba möôi baûy, theå coù möôøi moät. hoaëc möôøi hai. Neáu noùi ñeàu naèm trong giaùc chi, thì danh cuûa giaùc chi coù baûy, Theå cuõng baûy. Boán nieäm xöù, tueä caên, tueä löïc, chaùnh kieán ñeàu naèm trong traïch phaùp giaùc chi. Boán chaùnh döùt, caên tinh tieán, löïc tinh tieán, chaùnh

phöông tieän ñeàu naèm trong tinh tieán giaùc chi. Boán nhö yù tuùc, ñònh caên, ñònh löïc, chaùnh ñònh ñeàu naèm trong ñònh giaùc chi. Nieäm caên, nieäm löïc, chaùnh nieäm ñeàu naèm trong nieäm giaùc chi. Phaùp coøn laïi coù tín caên, trong ñaïo chi coù chaùnh ngöõ, chaùnh nghieäp, chaùnh maïng. Neáu noùi ñeàu naèm trong ñaïo chi, nghóa laø neáu noùi ngoaøi chaùnh ngöõ, chaùnh nghieäp, khoâng coù chaùnh maïng. Taùm ñaïo chi, danh coù taùm, theå coù baûy. Neáu noùi ngoaøi chaùnh ngöõ, chaùnh nghieäp, coù chaùnh maïng rieâng, thì ñaïo chi, danh coù taùm, theå coù taùm. Boán nieäm xöù, tueä caên, tueä löïc, traïch phaùp giaùc chi ñeàu naèm trong chaùnh kieán. Boán chaùnh döùt, tinh tieán caên, tinh tieán löïc, tinh tieán giaùc chi, ñeàu naèm trong chaùnh phöông tieän. Boán nhö yùù tuùc, ñònh caên, ñònh löïc, ñònh giaùc chi, ñeàu naèm trong chaùnh ñònh. Nieäm caên, nieäm löïc, nieäm giaùc chi, ñeàu naèm trong chaùnh nieäm. Phaùp khaùc coù tín caên, trong giaùc chi coù hyû, khinh an, xaû. Vì vieäc naày neân phaùp giuùp ñaïo, danh coù ba möôi baûy, theå coù möôøi moät hoaëc möôøi hai. Nhö danh, theå, soá danh, soá theå, danh khaùc, theå khaùc, danh khaùc vôùi töôùng, theå khaùc vôùi töôùng, bieát danh, bieát theå v.v... cuõng gioáng nhö theá. Ñoù laø taùnh cuûa phaùp, phaùp theå giuùp ñaïo, cho ñeán noùi roäng... Vì sao goïi laø phaùp giuùp ñaïo? Trôï ñaïo nghóa laø gì? Ñaùp: Taän trí, trí voâ sinh laø Boà-ñeà. Caùc phaùp naày thuaän theo phaùp kia, giuùp cho phaùp kia, laøm cho phaùp kia coù phaàn theá duïng vöôït hôn, neân goïi laø phaùp giuùp ñaïo. Ñaõ noùi chung veà phaùp giuùp ñaïo. Nay seõ noùi veà lyù do khaùc nhau cuûa töøng phaùp: Vì sao goïi laø nieäm xöù? Ñaùp: Nghóa phaân bieät nhoùm laø nghóa nieäm xöù, tuï goïi laø naêm thuû aám. Neáu muoán phaân bieät thì neân duøng nieäm xöù. Nghóa ñoát chaùy laø nghóa chaùnh ñoaïn. Nghóa chöùa nhoùm, nghóa phaùp laø nghóa nhö yùù tuùc. Nghóa

taêng thöôïng vöôït hôn laø nghóa caên. Nghóa khoâng theå huûy hoaïi laø nghóa löïc. Nghóa giaùc bieát laø nghóa giaùc chi. Nghóa tìm caàu laø nghóa ñaïo chi. Ñaõ noùi rieâng veà lyù do cuûa phaùp giuùp ñaïo. Nay seõ noùi rieâng veà lyù do cuûa giaùc chi, ñaïo chi. Vì sao goïi laø giaùc chi? Vì giaùc neân goïi laø giaùc chi hay vì giaùc chi naày neân goïi laø giaùc chi? Neáu do giaùc neân goïi laø giaùc chi, nghóa laø moät thò saùu phi. Neáu do giaùc chi naày neân goïi laø giaùc chi, nghóa laø saùu thò moät phi. Ñaùp: Neân noùi raèng: Vì giaùc, neân goïi laø giaùc chi. Hoûi: Neáu vaäy thì moät thò, saùu phi? Ñaùp: Caùc phaùp naày ñeàu laø phaàn cuûa phaùp kia, ñeàu thuaän theo theá duïng vöôït hôn cuûa phaùp kia, neân goïi laø giaùc chi. Laïi coù ngöôøi noùi: Do giaùc chi naày neân goïi laø giaùc chi. Hoûi: Neáu vaäy thì saùu thò, moät phi? Ñaùp: Traïch phaùp giaùc chi laø giaùc, laø giaùc chi. Caùc coøn laïi chæ laø giaùc chi. Vì sao goïi laø ñaïo chi? Vì tìm kieám mong caàu neân goïi laø ñaïo chi. Hay vì chi mong tìm caàu kieám naày neân goïi laø ñaïo chi? Neáu do söï tìm kieám, mong caàu neân goïi laø ñaïo chi thì moät thò, baûy phi. Neáu do chi tìm kieán mong caàu naày neân goïi laø ñaïo chi thì baûy thò moät phi? Ñaùp: Neân noùi nhö theá naày: Vì tìm kieám, mong caàu neân laø ñaïo chi. Hoûi: Neáu vaäy thì moät thò, baûy phi? Ñaùp: Caùc phaùp naày ñeàu laø phaàn cuûa phaùp kia, vì thuaän theo theá duïng vöôït hôn cuûa

phaùp kia, neân goïi laø ñaïo chi. Laïi coù ngöôøi noùi: Vì chi tìm kieám, mong caàu neân goïi laø ñaïo chi. Hoûi: Neáu vaäy thì baûy thò, moät phi? Ñaùp: Chính kieán laø söï tìm caàu, laø chi tìm caàu. Phaùp coøn laïi laø chi tìm caàu. Nhö traïch phaùp giaùc chi laø giaùc, laø giaùc chi. Nhö chaùnh ñònh laø thieàn, laø thieàn chi. Khoâng aên phi thôøi laø trai, laø trai chi. chaùnh kieán cuõng gioáng nhö theá, laø tìm caàu, laø chi tìm caàu. Ñaõ noùi rieâng veà lyù do cuûa phaùp giuùp ñaïo. Nay seõ tìm kieám thöù lôùp cuûa phaùp giuùp ñaïo kia: Vì sao tröôùc noùi boán nieäm xöù, cho ñeán noùi taùm ñaïo chi? Ñaùp: Vì thuaän theo phaùp thöù lôùp cuûa lôøi noùi. Laïi nöõa, vì Phaät noùi töùc laø thuaän theo ñeå ngöôøi hoûi deã thoï. Laïi nöõa, boán nieäm xöù nhö maét thaáy, caùc phaùp giuùp ñaïo khaùc nhö keû muø loøa. Khoâng ñeå cho rôi vaøo choã khoâng nhö phaùp nhö ñaùm ngöôøi muø coù maét ñeå daãn ñöôøng, khoâng laïc vaøo phi ñaïo. Boán nieäm xöù kia cuõng

gioáng nhö theá. Laïi nöõa, nieäm xöù coù theå phaân bieät roõ, veà phaùp cuûa töôùng chung, töôùng rieâng, phaù tröø caùi ngu veà vaät theå, phaù boû caùi ngu trong duyeân, nhaän laáy thaät töôùng cuûa phaùp khoâng ñeå cho theâm bôùt. Laïi nöõa, nieäm xöù töø ñòa cuûa giaùc ban ñaàu, cho ñeán theá duïng cuûa taän trí, trí voâ sinh thöôøng vöôït hôn chaùnh döùt. Töø phaùp Noaõn trôû leân vôùi theá duïng thöôøng vöôït hôn nhö yù tuùc. Töø phaùp Ñaûnh trôû leân vôùi theá duïng thöôøng vöôït hôn naêm caên. Töø phaùp Nhaãn trôû leân, vôùi theá duïng thöôøng vöôït hôn naêm löïc. Töø phaùp Theá ñeä nhaát trôû leân rheá duïng thöôøng vöôït hôn. Ñaïo chi vöôït hôn trong kieán ñaïo. Giaùc chi vöôït hôn trong tu ñaïo. Hoûi: Vì sao ñaïo chi vöôït hôn trong kieán ñaïo, coøn giaùc chi vöôït hôn trong tu ñaïo? Ñaùp: Nghóa ñi laø nghóa ñaïo. Vì trong kieán ñaïo ñi laø raát nhanh choùng. Giaùc laø nghóa giaùc chi. Coù chín thöù giaùc trong tu ñaïo thöôøng giaùc. Hoûi: Neáu trong kieán ñaïo laø ñaïo chi, trong tu ñaïo laø giaùc chi, thì vì sao Ñöùc Theá toân tröôùc noùi giaùc chi sau noùi ñaïo chi? Ñaùp: Vì Phaät thuaän theo vaøo phaùp thöù lôùp cuûa lôøi noùi. Laïi nöõa, Phaät noùi töùc thuaän theo ñeå ngöôøi hoûi deã laõnh thoï. Laïi nöõa, vì muoán xoay vaàn theâm moät chi, neân tröôùc noùi boán phaùp, keá noùi naêm, baûy, taùm phaùp. Laïi nöõa, vì muoán phaùp xuaát ly daàn daàn hieän baøy, xoay vaàn taêng theâm lôïi ích. Ñaõ noùi chung thöù lôùp cuûa phaùp giuùp ñaïo. Nay seõ noùi rieâng thöù lôùp cuûa moãi giaùc chi, ñaïo chi. Vì sao tröôùc noùi nieäm giaùc chi, sau môùi ñeán xaû giaùc chi? Ñaùp: Vì thuaän theo phaùp thöù lôùp cuûa lôøi noùi. Laïi nöõa, Phaät noùi thì thuaän theo ñeå ngöôøi hoûi deã thoï. Toân giaû Cuø-sa noùi: Ngöôøi ñaõ kieán ñeá, nghó nhôù ñeán naêng löïc cuûa phaùp sôû ñaéc tröôùc kia, coù theå tu ñaày ñuû giaùc chi, neân Ñöùc Phaät tröôùc noùi nieäm giaùc chi. Nhö Kinh noùi: Ngöôøi tu haønh chaùnh quaùn phaùp naày, nhôù laïi hieän ôû tröôùc, khoâng sinh ngu si, meâ laàm, coù theå tu ñaày ñuû nieäm giaùc chi, vì söùc nhôù laïi neân ñoái vôùi phaùp coù theå phaân bieät, choïn löïa, tính, löôøng, coù theå tu ñaày ñuû traïch phaùp giaùc chi. Do ñoái vôùi phaùp coù theå löïa choïn, phaân bieät, truø löôïng, töùc haønh tinh tieán neân coù theå tu ñaày ñuû tinh tieán giaùc chi. Vì ñaõ thöïc haønh tinh tieán, neân coù theå sinh vui möøng cuûa vò khoâng xen laãn, coù theå tu ñaày

ñuû hyû giaùc chi. Do hyû, neân thaân taâm vui khinh an

SOÁ 1546 - LUAÄN A TYØ ÑAØM TYØ BAØ SA - Quyeån 48 221

(yû), coù theå tu ñaày ñuû khinh an giaùc chi. Vì coù nieàm vui cuûa ñònh khinh an, neân taâm ñònh, coù theå tu ñaày ñuû ñònh giaùc chi. Vì taâm ñònh neân lìa tham, lo, truï ôû xaû, neân coù theå tu ñaày ñuû xaû giaùc chi. Hoûi: Vì sao trong ñaïo chi, Ñöùc Theá toân noùi chaùnh kieán tröôùc, sau noùi chaùnh ñònh? Ñaùp: Vì thuaän theo vaøo phaùp thöù lôùp cuûa lôøi noùi. Laïi nöõa, Phaät noùi thuaän theo ñeå ngöôøi nghe deã thoï. Toân giaû Cuø-sa noùi: Ngöôøi ñaõ kieán Ñeá, do chaùnh kieán neân coù theå tu ñaïo chi. Nhö noùi: Do chaùnh kieán, neân coù theå tu Ñaïïo Chi. Nhö noùi: Do chaùnh kieán neân coù theå sinh chaùnh giaùc, chaùnh ngöõ, chaùnh nghieäp, chaùnh maïng, chaùnh phöông tieän, chaùnh nieäm, chaùnh ñònh. Ñaõ noùi thöù lôùp cuûa giaùc chi, ñaïo chi. Nay seõ noùi veà Ñòa, laø nhöõng Ñòa naøo? Vaø coù bao nhieâu phaùp giuùp ñaïo? Ñaùp: Thieàn Vò chí coù ba möôi saùu, tröø hyû. Sô thieàn coù ba möôi baûy. Trung gian thieàn coù ba möôi laêm, tröø hyû, chaùnh giaùc. Ñeä Nhò thieàn coù ba möôi saùu, tröø chaùnh giaùc. Ñeä tam, ñeä Töù thieàn coù ba möôi laêm, tröø hyû, chaùnh giaùc. Trong Voâ saéc coù ba möôi hai, tröø hyû, chaùnh giaùc, chaùnh ngöõ, chaùnh nghieäp, chaùnh maïng. Ñaõ noùi veà Ñòa. Nay seõ noùi, luùc hieän ôû tröôùc, Ñòa naøo coù bao nhieâu phaùp giuùp ñaïo cuøng luùc hieän ôû tröôùc? Ñaùp: Döïa vaøo Thieàn Vò chí coù ba möôi saùu, cuøng luùc hieän ôû tröôùc, coù ba möôi ba, tröø ba nieäm xöù. Vì sao? Vì moãi sôû duyeân ñeàu coù khaùc, coøn khoâng theå khôûi hai, huoáng chi laø nhieàu. Sô thieàn coù ba möôi baûy, ñaõ coù ba möôi boán phaùp cuøng luùc hieän ôû tröôùc, cuõng tröø ba nieäm xöù. Trung gian thieàn coù ba möôi laêm, ñaõ coù ba möôi hai phaùp, cuøng luùc hieän ôû tröôùc, cuõng tröø ba nieäm xöù. Nhö Trung gian thieàn, ñeä tam, ñeä Töù thieàn cuõng gioáng nhö theá. Ñeä Nhò thieàn coù ba möôi saùu, coù ba möôi ba phaùp, cuøng luùc hieän ôû tröôùc, cuõng tröø ba nieäm xöù. Trong Voâ saéc coù ba möôi hai, ñaõ coù hai möôi chín phaùp hieän ôû tröôùc, cuõng tröø ba nieäm xöù. Ñaõ noùi phaùp giuùp ñaïo hieän ôû tröôùc, nay seõ noùi veà töôùng gioáng nhau vaø khaùc nhau. Neáu laø giaùc chi thì cuõng laø ñaïo chi chaêng? Ñaùp: Hoaëc laø giaùc chi chaúng phaûi ñaïo chi, cho ñeán noùi roäng thaønh boán tröôøng hôïp: 1. Laø giaùc chi, chaúng phaûi ñaïo chi, nghóa laø giaùc chi hyû, khinh an, xaû. 2. Laø ñaïo chi, chaúng phaûi giaùc chi, nghóa laø chaùnh giaùc, chaùnh ngöõ, chaùnh nghieäp, chaùnh maïng.

SOÁ 1546 - LUAÄN A TYØ ÑAØM TYØ BAØ SA - Quyeån 48 222

3. Laø giaùc chi, cuõng laø ñaïo chi, nghóa laø caùc phaùp giuùp ñaïo khaùc, tröø tín. 4. Khoâng phaûi laø giaùc chi, cuõng chaúng phaûi ñaïo chi, ñoù laø tín. Hoûi: Vì sao hyû laäp giaùc chi? Ñaùp: Vì nghóa cuûa giaùc laø nghóa giaùc chi. Hyû thì thuaän theo giaùc chi. Hoûi: Vì sao hyû thuaän theo giaùc chi? Ñaùp: Neáu nhö thaät giaùc veà caûnh giôùi töùc thì sinh hyû. Neáu thöôøng sinh hyû, thì nhö thaät giaùc veà caûnh giôùi. Nhö ngöôøi ñaøo ñaát gaëp ñöôïc cuûa baùu. Vì ñöôïc cuûa baùu neân laïi ñaøo nöõa. Vì ñaøo nöõa, neân laïi ñöôïc cuûa baùu giaùc caûnh giôùi kia cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Vì sao hyû khoâng laäp ñaïo chi? Ñaùp: Vì nghóa ñi laø nghóa ñaïo chi, hyû

khoâng thuaän theo ñi. Hoûi: Vì sao hyû khoâng thuaän theo vôùi ñi? Ñaùp: Neáu thöôøng hyû thì truï, chöù khoâng ñi. Nhö ngöôøi ñi treân ñöôøng, neáu thöôøng döøng nghæ thì muoán döøng laïi, khoâng ñi. Hyû kia cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Vì sao khinh an, xaû laäp giaùc chi? Ñaùp: Nghóa giaùc laø nghóa giaùc chi. Khinh an, xaû thuaän theo vôùi giaùc chi! Hoûi: Khinh an, xaû thuaän theo giaùc chi laø sao? Ñaùp: Neáu ñoái vôùi taát caû vieäc ñeàu ñöôïc khinh an, xaû thì seõ coù theå giaùc nhö thaät veà caûnh giôùi. Hoûi: Vì sao khinh an, xaû khoâng laäp ñaïo chi? Ñaùp: Nghóa ñi laø nghóa ñaïo chi. Khinh an, xaû khoâng thuaän theo ñi! Hoûi: Vì sao khinh an, xaû, traùi vôùi töôùng ñi? Ñaùp: Khinh an, xaû, traùi vôùi töôùng ñi, nhö ñi, ñöùng, nguû, thöùc, hoaøn toaøn traùi nhau. Khinh an, xaû kia cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Vì sao chaùnh giaùc (chaùnh tö duy) laäp ñaïo chi? Ñaùp: Nghóa ñi laø nghóa ñaïo chi. Chaùnh giaùc coù theå phaùt ñoäng chaùnh kieán, ra khoûi sinh töû, nhö ngöôøi duøng gaäy luøa boø, coù choã ñeán. Chaùnh giaùc kia cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Vì sao chaùnh giaùc khoâng laäp giaùc chi? Ñaùp: Vì taùnh cuûa chaùnh giaùc laø phaùt ñoäng, taùnh cuûa giaùc chi thì vaéng laëng. Hoûi: Vì sao chaùnh ngöõ, chaùnh nghieäp, chaùnh maïng ñöôïc laäp ñaïo chi?

Ñaùp: Nghóa ñi laø nghóa ñaïo chi. Chaùnh ngöõ, chaùnh nghieäp, chaùnh maïng laø caùi baàu giöõa baùnh xe ñoái vôùi ñaïo. Hoûi: vì sao chaùnh ngöõ, chaùnh nghieäp, chaùnh maïng khoâng laäp giaùc chi? Ñaùp: Chaùnh ngöõ, chaùnh nghieäp, chaùnh maïng laø ñaïo chi, chöù chaúng phaûi ñaïo! Laïi nöõa, chaùnh ngöõ, chaùnh nghieäp, chaùnh maïng laø khoâng töông öng, laø khoâng coù döïa, khoâng coù haønh, khoâng coù duyeân. Giaùc chi thì laïi traùi vôùi khoâng töông öng naày. Hoûi: Vì sao tín chaúng phaûi giaùc chi, ñaïo chi? Ñaùp: Vì luùc môùi nhaäp phaùp, theá duïng cuûa tín vöôït hôn. Ñaõ nhaäp phaùp roài thì tu giaùc chi, ñaïo chi. Laïi nöõa, phaùp xuaát ly coù ñaày ñuû, khoâng ñaày ñuû. Phaùp xuaát ly ñaày ñuû nghóa laø coù töôùng cuûa caên löïc, giaùc, ñaïo. Traùi vôùi phaùp naày goïi laø khoâng ñaày ñuû. Neáu phaùp xuaát ly khoâng ñaày ñuû, thì chæ coù töôùng giaùc chi, voâ töôùng ñaïo chi, nghóa laø laäp giaùc chi. Nhö hyû, khinh an, xaû. Neáu voâ töôùng giaùc chi, chæ coù töôùng ñaïo chi thì laäp ñaïo chi. Nhö chaùnh giaùc, chaùnh ngöõ, chaùnh nghieäp, chaùnh maïng. Neáu ñaày ñuû phaùp xuaát ly thì seõ coù töôùng cuûa giaùc chi, ñaïo chi, nghóa laø laäp ra giaùc chi, ñaïo chi, nhö caùc giaùc chi, ñaïo chi khaùc. Neáu khoâng ñaày ñuû phaùp xuaát ly thì seõ voâ töôùng cuûa giaùc chi, ñaïo chi. Nghóa laø khoâng laäp ra giaùc chi, ñaïo chi, nhö tín chaúng haïn! Hoûi: Vì sao khoâng laäp taâm laøm phaùp giuùp ñaïo? Ñaùp: Vì khoâng coù phaàn giuùp ñaïo. Laïi nöõa, taâm ôû trong phaùp xuaát ly phieàn naõo, ñeàu coù taùc duïng cuûa theá löïc. Phaùp giuùp ñaïo ôû trong phaùp xuaát ly, nghieâng veà coù theá duïng. Laïi nöõa, taâm duyeân vôùi töôùng chung, töôùng rieâng, coøn phaùp giuùp ñaïo chæ duyeân vôùi töôùng chung! Laïi nöõa, nhö phieàn naõo, phaùp soá naày chaúng phaûi taâm, phaùp ñoái trò kia cuõng vaäy! Laø phaùp soá chaúng phaûi taâm! Neáu noùi nhö theá thì taâm ñònh, goïi laø ñònh, töùc laø ñònh trong phaùp giuùp ñaïo. Hoûi: Vì sao trong ba caên, hyû caên laäp phaùp giuùp ñaïo, coøn laïc caên xaû caên khoâng laäp phaùp giuùp ñaïo?

Ñaùp: Vì voâ töôùng giuùp ñaïo neân khoâng laäp phaàn giuùp ñaïo! Laïi nöõa, vieäc laøm cuûa phaùp giuùp ñaïo raát maïnh meõ, trong khi hai caên kia laïi chaäm luït, vieäc laøm khoâng. Laïi nöõa, laïc caên bò nieàm vui khinh an che laáp. Xaû caên bò haønh xaû che laáp, cho neân khoâng laäp phaùp giuùp ñaïo. Hoûi: Vì sao Thaùnh chuûng khoâng laäp phaùp giuùp ñaïo?

SOÁ 1546 - LUAÄN A TYØ ÑAØM TYØ BAØ SA - Quyeån 48 224

Ñaùp: Cuõng coù laäp, nhö phaùi Tyø-baø Xaø-baø-ñeà noùi: Coù ba möôi moát phaùp giuùp ñaïo. Hoûi: Toâi khoâng hoûi ngöôøi noùi nhö theá? Ñaùp: Phaùp giuùp ñaïo ôû trong ngöôøi taïi gia, xuaát gia coù hai vieäc vöôït hôn: 1. Taâm troâng mong vöôït hôn. 2. Thoï nhaän Haønh vöôït hôn. Thaùnh Chuûng ôû trong ngöôøi xuaát gia coù hai vieäc vöôït hôn: Moät laø taâm troâng mong vöôït hôn, hai laø söï thoï haønh vöôït hôn. Trong ngöôøi taïi gia coù moät vieäc vöôït hôn, ñoù laø taâm troâng mong vöôït hôn, chaúng phaûi thoï haønh vöôït hôn! Nhö Ñeá-thích ngoài treân caùc toøa hoa, coù möôøi hai Na-do-tha theå nöõ töï vaây quanh, vôùi saùu vaïn thöù aâm nhaïc. Neáu truï nôi Thaùnh chuûng, chæ coù taâm troâng mong maø khoâng thoï haønh nhö vua Taàn Baø-la-la v.v... Tröôûng giaû Tu Ñaït... cuõng gioáng nhö theá. Neáu noùi raèng: Nieàm vui döùt tröø laø tinh tieán, töùc laø tinh tieán giaùc chi. Kinh Ba-giaø-la-na noùi: Theá naøo laø nieäm giaùc chi? Ñaùp: Ñeä töû cuûa Thaùnh, quaùn khoå laø khoå, cho ñeán quaùn ñaïo laø ñaïo, töông öng vôùi trí baát hoaïi. Vì söï nhôù laïi Boà-ñeà, thöôøng nhôù laïi, nhôù laïi theo thöù lôùp, thöôøng khoâng queân, khoâng maát, goïi laø vò tri duïc tri caên. Laïi nöõa, neáu ñeä töû Thaùnh, thaáy söï sanh töû töû laø loãi laàm, thaáy Nieát- baøn laø töôi ñeïp vöôït hôn. Vì söï nhôù laïi Boà-ñeà, cho ñeán noùi roäng laø noùi tri caên. A-la-haùn quaùn taâm nieäm giaûi thoaùt, laø noùi tri dó caên, cho ñeán xaû giaùc chi cuõng noùi nhö theá. Theá naøo laø chaùnh kieán? Ñaùp: Neáu ñeä töû baäc Thaùnh quaùn khoå laø khoå, cho ñeán quaùn ñaïo laø ñaïo thì ñaáây laø quaùn saùt, phaân bieät coù theå nhaän laáy töôùng khoå, töôùng ñaïo ñoù. Giaùc minh kieán tueä laø noùi vò tri duïc tri caên. Neáu ñeä töû baäc Thaùnh thaáy sinh töû laø loãi laàm, thaáy Nieát-baøn laø toát ñeïp thì ñoù laø quaùn saùt phaân bieät, cho ñeán noùi roäng, laø noùi tri caên. A-la-haùn quaùn giaûi thoaùt töï taâm, laø quaùn saùt, phaân bieät, cho ñeán noùi roäng. Ñoù laø noùi tri dó caên, cho ñeán chaùnh ñònh cuõng noùi nhö theá. Hoûi: Vì sao trong giaùc chi noùi laø söï nhôù laïi Boà-ñeà, trong ñaïo chi laïi khoâng noùi? Ñaùp: Leõ ra noùi maø khoâng noùi neân bieát thuyeát naày chöa troïn veïn. Laïi nöõa, vì muoán hieån baøy vaên khaùc, thuyeát khaùc. Neáu duøng caùc thöù thuyeát ñeå trang nghieâm ñoái vôùi nghóa vaên thì deã hieåu hôn. Laïi nöõa, vì muoán hieån baøy hai moân, hai toùm löôïc, hai phaùp nhaäp

SOÁ 1546 - LUAÄN A TYØ ÑAØM TYØ BAØ SA - Quyeån 48 225

ban ñaàu, hai aûnh, hai thoâng ñeàu coù. Nhö trong giaùc chi, noùi laø nhôù laïi Boà-ñeà, trong ñaïo chi noùi laø chaùnh kieán Boà-ñeà thì cuõng vaäy! Nhö trong ñaïo chi khoâng noùi laø chaùnh kieán Boà-ñeà, thì trong giaùc chi cuõng vaäy! Laïi nöõa, tröôùc noùi raèng: Taän trí, trí voâ sinh laø Boà-ñeà. Trong tu ñaïo, coâng duïng theá

löïc cuûa giaùc chi vöôït hôn. Taän trí, trí voâ sinh gaàn vôùi tu ñaïo, cho neân trong giaùc chi noùi laø Boà-ñeà, chöù chaúng phaûi ñaïo chi. Kinh noùi: Vì vaéng laëng, vì lìa duïc, vì Nieát-baøn, neân tu quaùn baát tònh, ñeàu coù nieäm giaùc chi, cho ñeán xaû giaùc chi. Hoûi: Quaùn baát tònh laø höõu laäu, coøn giaùc chi laø voâ laäu, vì sao höõu laäu, voâ laäu ñi chung? Toân giaû Hoøa-tu-maät noùi: Tröôùc laø, duøng quaùn baát tònh ñeå cho taâm tuøy theo söï ñieàu hoøa, chaát tröïc, chòu ñöïng, töï taïi. Keá laø khôûi giaùc chi hieän ôû tröôùc. Sau giaùc chi, keá ñeán laïi khôûi quaùn baát tònh. Vì giaùc chi huaân taäp quaùn baát tònh neân môùi noùi nhö theá, chôù chaúng phaûi höõu laäu, voâ laäu ñi chung! Kinh Phaät noùi: Ñeä töû baäc Thaùnh nhaát taâm laéng nghe phaùp, coù theå döùt naêm caùi, tu ñaày ñuû baûy giaùc chi. Hoûi: Nhö taâm ñònh coù theå döùt tröø kieát, chaúng phaûi taâm baát ñònh, laø yùù ñòa, chaúng phaûi naêm thöùc thaân. Vì sao noùi raèng: Nhaát taâm laéng nghe phaùp… cho ñeán noùi roäng? Ñaùp: Ñoù laø noùi phaùp xoay vaàn cuøng sinh. Nhó thöùc keá laø sinh khôûi yùù thöùc thieän. YÙ thöùc thieän keá laø sinh töø nghe sinh yù. Töø nghe sinh yù keá laø sinh töø tö sinh yù. Töø tö sinh yù keá laø sinh laø töø sinh yù, do töø tu sinh yù maø döùt tröø phieàn naõo. Laïi nöõa, ôû ñaây noùi phaùp noái tieáp nhau, thì yùù thöùc thieän noái tieáp vôùi nhó thöùc thieän, coù coâng naêng tu döùt tröø phieàn naõo, neân noùi nhö theá. Hoûi: Neáu ñaïo voâ ngaïi coù theå döùt tröø phieàn naõo, nhöng khoâng theå tu ñaày ñuû giaùc chi. Coøn ñaïo giaûi thoaùt coù theå tu ñaày ñuû giaùc chi, nhöng khoâng theå döùt tröø phieàn naõo chaêng? Ñaùp: Phaät ñaõ noùi phaùp töông caän, neân noùi nhö theá. Caùc phaùp töông öng vôùi nieäm giaùc chi, cuõng töông öng vôùi traïch phaùp giaùc chi chaêng? Ñaùp: Hoaëc töông öng vôùi nieäm giaùc chi, khoâng töông öng vôùi traïch phaùp giaùc chi, cho ñeán noùi roäng thaønh boán tröôøng hôïp: 1. Töông öng vôùi nieäm giaùc chi, khoâng töông öng vôùi traïch phaùp giaùc chi. Ñoù laø traïch phaùp giaùc chi. Vì sao? Vì ba vieäc neân töï theå khoâng töông öng vôùi töï theå. Do hai tueä khoâng ñöôïc cuøng sinh.

Do thôøi gian tröôùc, sau, khoâng ñi chung. Do taát caû caùc phaùp, tröø töï theå cuûa chuùng, laøm duyeân cho phaùp khaùc. 2. Töông öng vôùi traïch phaùp giaùc chi, chaúng phaûi nieäm giaùc chi. Ñoù laø nieäm giaùc chi. Vì sao? Vì tìm caàu neân töï theå khoâng töông öng vôùi töï theå, nhö tröôùc ñaõ noùi. 3. Töông öng vôùi nieäm giaùc chi vaø traïch phaùp giaùc chi: laø caùc phaùp ñeàu töông öng vôùi nieäm giaùc chi, vaø traïch phaùp giaùc chi. Theá laø theá naøo? Ñaùp: Traïch phaùp giaùc chi vaø nieäm giaùc chi ñi chung trong nhoùm, ñeàu tröø töï theå. Caùc phaùp töông öng khaùc cuûa traïch phaùp giaùc chi vaø nieäm giaùc chi. Theá laø theá naøo? Ñoù laø taùm ñaïi ñòa, möôøi ñaïi ñòa thieän. Neáu ôû ñòa coù giaùc, coù quaùn thì seõ coù giaùc, coù quaùn vaø taâm chaúng phaûi töông öng vôùi traïch phaùp giaùc chi vaø nieäm giaùc chi. Nghóa laø caùc phaùp taâm, taâm sôû khaùc, saéc voâ vi, taâm baát töông öng haønh. Trong ñaây thöôøng noùi taâm voâ laäu. Laïi, khoâng coù phaùp khaùc laø: Coù phaùp taâm, taâm sôû höõu laäu khaùc, saéc voâ vi, taâm baát töông öng haønh, taïo ra tröôøng hôïp thöù tö. Nhö nieäm giaùc chi vaø traïch phaùp giaùc chi, nieäm giaùc chi vaø giaùc chi tinh tieán, khinh an, ñònh, xaû. Chaùnh phöông

tieän, chaùnh ñònh, cuõng noùi gioáng nhö theá. Caùc phaùp töông öng vôùi nieäm giaùc chi thì cuõng töông öng vôùi hyû giaùc chi chaêng? Cho ñeán noùi roäng thaønh boán tröôøng hôïp. Nieäm giaùc chi trong taát caû ñòa, trong taát caû taâm voâ laäu. Hyû giaùc chi trong taát caû taâm voâ laäu chöù chaúng phaûi taát caû ñòa! Cho neân taïo ra ñöôïc moät trong boán tröôøng hôïp. Töông öng vôùi nieäm giaùc chi chöù chaúng phaûi hyû giaùc chi. Nghóa laø hyû giaùc chi ôû trong nhoùm, töông öng vôùi nieäm giaùc chi. Theå cuûa hyû giaùc chi töông öng vôùi nieäm giaùc chi, khoâng töông öng vôùi hyû giaùc chi. Vì sao? Do ba vieäc, neân töï theå khoâng töông öng vôùi töï theå nhö tröôùc ñaõ noùi: Phaùp khaùc khoâng töông öng vôùi hyû giaùc chi, töông öng vôùi nieäm giaùc chi. Ñieàu ñoù laø theá naøo? Ñaùp: Thieàn Vò chí, thieàn trung gian, ñeä tam, ñeä Töù thieàn trong ba Voâ saéc. Phaùp töông öng vôùi nieäm giaùc chi, phaùp ñoù khoâng töông öng vôùi hyû giaùc chi. Vì sao? Vì trong caùc ñòa kia, khoâng coù hyû, töông öng vôùi hyû giaùc chi, chaúng phaûi töông öng vôùi nieäm giaùc chi.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.